

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

คู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual)

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดทำงบประมาณรายจ่าย
บูรณาการประจำปี

ส่วนแผนงานและงบประมาณ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ

มีนาคม ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปี ดำเนินงานตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะเจ้าภาพแผนงานบูรณาการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบนำไปใช้ในการดำเนินงานงบประมาณ และทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(นางกัญชลิ นาวิกภูมิ)

เลขานุการกรม

รักษาราชการผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

กรมควบคุมมลพิษ

คู่มือปฏิบัติงาน

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปี

๑. วัตถุประสงค์

คู่มือปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการประจำปี จัดทำขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ ได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และกระบวนการของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ และงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางและแนวปฏิบัติในการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับคำขอตั้งงบประมาณให้กรมควบคุมมลพิษได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามภารกิจอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณ แผนปฏิบัติงาน ตัวชี้วัด เป้าหมาย

๒. ขอบเขต

คู่มือปฏิบัติงานเล่มนี้ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายให้บริการ ตัวชี้วัด ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม เพื่อจัดทำเป็นกรอบคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ ซึ่งต้องนำเสนอสำนักงบประมาณ คณะกรรมาธิการ และคณะอนุกรรมาธิการชุดต่างๆ เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมตามภารกิจของหน่วยงานต่อไป

๓. คำจำกัดความ

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่อนนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาอากาศไทยด้วย

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑
 - กองยุทธศาสตร์และแผนงาน มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนของกรม การวิเคราะห์แผนงานและโครงการ และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
 - มาตรา ๒๓ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

๕. ข้อกำหนดที่สำคัญและตัวชี้วัดกระบวนการ

- ข้อกำหนดที่สำคัญ

คู่มือการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการใช้เป็นกรอบกระบวนการในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณของกรมควบคุมมลพิษ ให้ทุกคนเข้าใจและให้ความสำคัญกับการจัดทำรายละเอียดงบประมาณให้คณะกรรมการมาธิการชุดต่างๆ เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดสรรงบประมาณตามภารกิจของกรม

- ตัวชี้วัดกระบวนการ

- จัดส่งคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการได้ทันตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด
- กรมควบคุมมลพิษได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อเสนอค่าของงบประมาณ ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ (ไม่นับรวมค่าควบคุมงานและดำเนินงานโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี)

๖. ผังกระบวนการ (Work Flow)

ประกอบด้วยงาน ๒ ส่วน ได้แก่

๖.๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๖.๒ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการประจำปี

๖.๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ลำดับ	กระบวนการ	รายละเอียดกระบวนการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุน
๑	<p>กำหนดงานสำคัญที่จะใช้ในการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีรวมทั้งทบทวน/ปรับปรุงวิสัยทัศน์ ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม และตัวชี้วัด</p> 	<p>จัดประชุมเพื่อกำหนดงานสำคัญที่จะใช้ในการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีรวมทั้งทบทวน/ปรับปรุงวิสัยทัศน์ ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม และตัวชี้วัดของเป้าหมายฯ ผลผลิต/โครงการ และกิจกรรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณของสำนักงานประมาณ และแผนต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง</p>	<p>กยผ.</p>	
๒	<p>กำหนดแบบฟอร์มและรวบรวมข้อมูลจากกอง/ศูนย์ เพื่อจัดทำคำขอของประมาณรายจ่ายประจำปี และรายงานประมาณการรายได้/รายงานการคลังประจำปีงบประมาณ</p> 	<p>กำหนดแบบฟอร์มและรวบรวมข้อมูลโครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ/รายละเอียดการดำเนินงานจากกอง/ศูนย์ เพื่อจัดทำคำขอของประมาณรายจ่ายประจำปี และรายงานประมาณการรายได้/รายงานการคลังประจำปีงบประมาณ ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานประมาณกำหนด</p>	<p>กยผ.</p>	<p>กอง/ศูนย์</p>
๓	<p>จัดประชุมพิจารณากรอบวงเงินคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรม</p> 	<p>เพื่อให้ผู้บริหารของกรม และกอง/ศูนย์ รับทราบและร่วมกันพิจารณากรอบวงเงินคำขอตั้งงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการผลผลิต และตัวชี้วัด</p>	<p>กยผ.</p>	<p>กอง/ศูนย์</p>

ลำดับ	กระบวนการ	รายละเอียดกระบวนการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุน
๔	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;"> จัดทำรายละเอียดคำขอตัง งงบประมาณส่งสำนักงบประมาณ พร้อมกรอกข้อมูล ในระบบ e-Budgeting </div>	<p>เป็นการจัดทำแบบฟอร์มคำขอตัง งประมาณตามที่สำนักงบประมาณ กำหนด พร้อมกรอกคำขอตัง งประมาณในระบบ e-Budgeting ซึ่งจะดำเนินการหลังจากที่ผู้บริหาร พิจารณากรอบวงเงินแล้วเสร็จ</p>	กยผ.	
๕	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;"> ปรับแผนงาน/โครงการและ จัดสรรเงินงบประมาณให้ เป็นไปตามกรอบวงเงิน ที่สำนักงบประมาณปรับลด </div>	<p>จัดประชุมหารือร่วมกับกอง/ศูนย์ เพื่อพิจารณาปรับแผนงาน/โครงการ และจัดสรรวงเงินงบประมาณให้เป็นไป ตามที่สำนักงบประมาณปรับลดกรอบ วงเงิน และปรับปรุงข้อมูลในระบบ e-Budgeting ของสำนักงบประมาณ</p>	กยผ.	กอง/ศูนย์
๖	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;"> จัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปี </div>	<p>รวบรวมแผนการปฏิบัติงาน และ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี จากกอง/ศูนย์ เพื่อนำมาจัดทำแผนการ ปฏิบัติงาน ในภาพรวมของ คพ. โดยคำนึงถึงมาตรการการเพิ่ม ประสิทธิภาพ ของสำนักงบประมาณ ของปีที่ผ่านมา และบันทึกแผนปฏิบัติ งานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีในระบบ BB EvMIS</p>	กยผ.	กอง/ศูนย์
๗	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;"> จัดทำเอกสารประกอบการ ชี้แจงคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้อง </div>	<p>จัดทำเอกสารประกอบการชี้แจง คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ และ คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง โดยมี รายละเอียดที่สำคัญ เช่น ประเด็น คำถาม-คำตอบด้านงบประมาณและ การจัดการปัญหาผลพวง ดำเนินงานของกรมที่สำคัญในปี ที่ผ่านมา ข้อมูลงบประมาณรายจ่าย ประจำปีที่ทำคำขอ ข้อมูลนำเสนอ Power point และประเด็นสำคัญ</p>	กยผ.	กอง/ศูนย์

ลำดับ	กระบวนการ	รายละเอียดกระบวนการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุน
๘	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;"> <p>จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี (สงป. ๓๐๑ สงป. ๓๐๒) ตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ</p> <p>↓</p> </div>	<p>รวบรวมแผนการปฏิบัติงาน และแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ นำมาจัดทำเป็นภาพรวมของกรม เพื่อส่งให้สำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีงบประมาณ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สงป. ๓๐๑ ๒) สงป. ๓๐๒ ๓) แผนการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว 	กยผ.	กอง/ศูนย์
๙	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center;"> <p>จัดสรรเงินงบประมาณตามใบงวดให้กับกอง/ศูนย์</p> </div>	<p>เป็นการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับกอง/ศูนย์ ตามใบงวดเงินที่สำนักงบประมาณออกให้กับกรม สำหรับใช้เป็นค่าใช้จ่ายตามแผน ซึ่งปกติจะออกเป็น ๒ งวดต่อปี</p>	กยผ.	

๖.๒ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปี

ลำดับ	กระบวนการ	รายละเอียดกระบวนการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุน
๑	กำหนดกรอบแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ ↓	กำหนดกรอบแผนงานบูรณาการ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณ	กยพ.	
๒	กำหนดผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายร่วมแผนงานบูรณาการ ตัวชี้วัดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัดแนวทาง ↓	กำหนดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถวัดผลได้ เป้าหมายร่วมแผนงานบูรณาการ ตัวชี้วัดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัดแนวทาง รวมทั้งลักษณะโครงการและหน่วยงานร่วมดำเนินการ	กยพ.	กอง/ศูนย์ และหน่วยงานร่วม
๓	ชี้แจงกรอบแผนงานบูรณาการ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ↓	จัดประชุมเพื่อชี้แจงกรอบแผนงานบูรณาการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานเสนอโครงการและงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	กยพ.	กอง/ศูนย์ และหน่วยงานร่วม
๔	กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการและงบประมาณ ↓	จัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการและงบประมาณ	กยพ.	กอง/ศูนย์

ลำดับ	กระบวนการ	รายละเอียดกระบวนการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุน
๕	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> กลั่นกรองโครงการและ งบประมาณตามหลักเกณฑ์ </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ประชุมหารือฝ่ายเลขานุการร่วมเพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการและงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	กยผ.	กอง/ศูนย์และฝ่ายเลขานุการร่วม
๖	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> เสนอขอความเห็นชอบต่อ คณะกรรมการพิจารณาการ จัดทำงบประมาณรายจ่าย บูรณาการ (รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ประชุมคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) ให้ความเห็นชอบโครงการและงบประมาณ	กยผ.	กอง/ศูนย์และหน่วยงานร่วม
๖	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> จัดทำข้อเสนองบประมาณ รายจ่ายบูรณาการ </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	จัดทำข้อเสนองบประมาณรายจ่ายบูรณาการส่งสำนักงบประมาณ	กยผ.	กอง/ศูนย์และหน่วยงานร่วม
๗	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> จัดทำเอกสารประกอบการ ชี้แจงคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	จัดทำเอกสารเพื่อชี้แจงงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ต่อคณะกรรมการงบประมาณและคณะอนุกรรมการงบประมาณ	กยผ.	กอง/ศูนย์และหน่วยงานร่วม
๘	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> จัดสรรงบประมาณให้ หน่วยงานร่วม </div>	สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของหน่วยงาน	สำนัก งบประมาณ	